

Třetího dne vstal z mrtvých

Původ materiálu

Světlana Greplová

Pořadí v lekci

37

Téma

Ježíš se dává poznat svým jako ten, který je živý a je na Boží straně. Nezůstal mrtvý. Pro nás překonal moc hříchu a smrti. Zbavuje strachu a proměňuje život.

Cíle

- Děti prožijí, jak se zklamání a smutek mohou změnit v radost ze setkání.
 - Děti uslyší: Ježíš je živý, dává se různým způsobem poznat různým lidem. Tenkrát i dnes.
 - Děti prozkoumají důvěryhodnost zprávy o tom, že Ježíš žije, a její důsledky pro naši víru.
-

Pro učitele

Biblický text: Mk 16,9–13; J 20,1–29; L 24,13–33 (pro starší 1–49)

Poznámky k textu

K výpovědi Kréda

- **Třetího dne jedná Bůh** (viz obětování Izáka — Gn 22,4; vydání zákona — Ex 19,11; Jonáš v břiše ryby — Jon 2,1+11, Mt 12,40 atd.). Pak třetího dne vstal z mrtvých = byl vzkříšen = Bůh ho vzkřísil (Srv. Oz 6,2). Nejde o Ježíšův fakířský kousek, heroické sebeoživení. Ježíš se z lásky k nám tak ponížil, byl tak trpný, a zároveň tak zaměřený na Otce. Bez tohoto Božího aktu zůstává kříž křížem, smrt smrtí a soud soudem.
- Definice v NZ: Bůh je ten, který vzkřísil Ježíše. To je definitivní zjevení Boha.
- Vzkříšení není historicky ověřitelné, ale je naprosto skutečné. Vzkříšený není přízrak, má nepochybně, i když zároveň nepochopitelně, podobu Ježíšovu. Ježíšův příběh, jeho

slovo, čin a utrpení se ve vzkříšení nerozplývají, ale potvrzují. Událost vzkříšení nelze postihnout libovolným způsobem, třeba v kategoriích přírodovědy či historie. Dovolává se víry a zprostředkovává se svědectvím. (J. M. Lochman)

- Jak Ježíš vstal z mrtvých nikdo neví, nikdo to neviděl, nikde to není popsáno. Evangelia ale popisují setkání řady svědků se Vzkříšeným a důsledky z nich plynoucí pro ty, kdo uvěřili. Prázdný hrob není důkaz, ale někam odkazuje. Ježíš sám se dává poznat, aktivita je na jeho straně. Nevypráví učedníkům, jak to bylo s jeho vzkříšením („jen“ připomíná slova proroků i vlastních předpovědí), ale posílá je nést dál zprávu o tom, že žije, a získávat další učedníky. **Naším úkolem není zkoumat vzkříšení, ale poznat se se vzkříšeným Ježíšem.** Bez setkání se Vzkříšeným se nedá žít plné křesťanství, ani zvěstovat evangelium.
- **Vzkříšení** není stvoření z ničeho, ani návrat do života, **to je cesta dopředu, k Bohu.** Je to překonání smrti životem, a to životem, který je Boží. Je to přechod do jiného prostoru, do Boží blízkosti. Vzkříšený Ježíš však vstupuje do našeho prožívání času, „protíná časovou osu“. Ježíšovo vzkříšení, na rozdíl od vzkříšení Lazara, je přechodem do jiné dimenze. On není „uchopitelný“, ale zároveň jí s učedníky. Nanebevstoupení je potom možno chápat jako konec „protínání časové osy“ a je nutno je vidět spolu se sesláním Ducha svatého: „Neodejdu-li, Přímluvce k vám nepřijde. Odejdu-li, pošlu ho k vám.“ (Aleš Opatrný)
- Různost zpráv odkazuje na to, že vzkříšení je nepostižitelná událost. Postižitelná je pouze odpověď svědků — jejich víra. Jak je možné, že ze skupinky truchlících zbabělců najednou byli evangelisté, kteří si pevně stáli za svým a neohroženě dosvědčovali, že Ježíš žije? (Ten Ježíš, který měl nejhorší pověst Bohem prokletého zločince a vyvrhele. S tím se přece nemohli chytit.) Díky čemu se změnili na následovníky, kteří byli ochotni za svou víru zemřít i mučednickou smrtí? Museli prožít otřesný zážitek setkání s Ježíšem, který jejich názory zcela přestavěl a který je zbavil i strachu. Museli prožít něco tak mohutného, že byli ochotni i zemřít za toho, kdo pro ně — i pro nás — překonal smrt!
- Vzkříšení předchází víru, ne obráceně. Výroky o Ježíšově vzkříšení nemůžeme vysvětlit jako pověst, protože pověsti se ustalují po desetiletí. Chvilé, kdy první Ježíšovi stoupenci poznali, že jejich učitel je živ a otvírá všem novou naději, nastala velmi brzy po jeho ukřižování. (Petr Pokorný)
- Mrtvý Kristus by nám nebyl nic platný. Nepotřebujeme jen naučení a příklad, potřebujeme pomoc, sílu a znovuzrození. Potřebujeme někoho, kdo by z nás udělal nové lidi a dal nám nový život. A to nám dává živý Kristus. (Viktor Hájek)

- Ten, který se na kříži ve své smrti sjednotil s osudem hříšníků a vystavil se zničující moci zla, v zajetí smrti nezůstává. Vzkříšení je přemožením zla, zdoláním moci hříchu. Je Božím vítězstvím, které hříšníka neničí, ale oživuje. Bůh dává možnost se k němu připojit v pokání a přijetí odpuštění, v uznání, že je to skutečně Bůh, kdo má poslední slovo nad lidským životem. Vzkříšení je svědectvím Boží moci. A Boží moc bude vždycky přesahovat naše možnosti. Je tu něco, čemu nerozumíme a rozumět ani nemůžeme. Je tu něco, co je v Božích rukách a my to můžeme jen přijímat.
- Naše víra stojí a padá s tím, že Ježíš z Nazareta, ten ukřižovaný, opuštěný zvěstovatel odpuštění a pomoci druhým, byl vzkříšen. „Nebyl-li však Kristus vzkříšen, je vaše víra marná, ještě jste ve svých hříších.“ (1Kor 15,17) Avšak Ježíš byl skutečně vzkříšen! Bůh nám skutečně odpouští naše viny a **snímá z nás břímě strachu** a nesvobody! On byl opravdu vzkříšen. Nejen v myslích lidu či kázání církve. Jen skutečné vzkříšení odpovídá na skutečnou smrt. A přináší skutečné odpuštění hříchu. Je živ a nic se mu nevymklo z rukou, ani ta další pokolení, ani budoucnost našeho světa. Vzkříšení je základ křesťanské víry, bez něj by z víry nezbylo nic (1Kor 15,14). Jakou hraje Kristovo vzkříšení roli v mé víře?

K příběhu

- Jedná se vlastně o několik příběhů seřazených do jednoho dle Mk 16,9–13, o různá setkání se Vzkříšeným. Časová posloupnost ale není důležitá.

Zásadní je závěr, že Ježíš žije — nezůstal ve své smrti. Některé zprávy o vzkříšení jsou k evangeliím připojeny později, ale nejsou méně věrohodné. Evangelia vznikala tak, že těm, kteří se setkali se zvěstí o vzkříšeném Ježíši a s jednáním v moci a síle Ducha svatého a uvěřili v něho, bylo potřeba připomenout: to je ten, který tu skutečně žil, trpěl a zemřel. Celý pozemský život Ježíšův je zajímavý jenom proto, že jsme uvěřili v něho vzkříšeného!

- Poznání Zmrtvýchvstalého nevychází z iniciativy svědků, ale **on sám se dává poznat**.
- Marie Magdalská (J 20,1–18) vidí Ježíše, mluví s ním, ale teprve až ji on **osloví jménem** jej poznává. Nemá se ho chytit, nemá ho držet (zadržet pro sebe), ale povědět tu dobrou zprávu dál učedníkům. Ale oni jí nevěří a truchlí dál (Mk 16,11). Žena není pro židy věrohodný svědek, navíc žena takové pověsti. Ježíš si vybírá zvláštní svědky, dodnes.
- Cesta do Emauz (L 24,13–33) přesně vystihuje situaci mezi učedníky a obrací důraz na **slova proroků**. Poznávají jej při **lámání chleba** a pak jim mizí z očí. Vzkříšený Ježíš není

uchopitelný, „polapitelný“. Okamžik poznání je zároveň okamžikem loučení. Vystupují zde dva svědci — muži, jak požaduje zákon. Ale ani těm není snadné uvěřit (Mk 16,13).

- Setkání s učedníky (J 20,19–25) se událo za zavřenými dveřmi — ty nepředstavují žádnou překážku. Ježíš se staví do středu (je středem i našeho společenství, středem církve, středem mého života?), přináší **pokoj** (plnost spásy), „legitimuje“ se tím, že **ukazuje rány** — je to ten ukřižovaný. Strach učedníků se mění v **radost**, vidouce Pána. Ale ještě to není ta radost, kvůli které je budou považovat za opilé. Opět je tu **vyslání** k svědectví, tentokrát obecně a v souvislosti s **odpuštěním hříchů**. Ale Tomáš ani jim nevěří (to už zní skoro jako refrén — vzpomeňme si na to, když ani nám nevěří).
- Ježíš se dává poznat i Tomášovi (J 20,26–29), ten odpovídá **vyznáním víry**, nikoli „zprávou o ohmatání“. Tomášova věta říká mnohem víc, než kdyby řekl: „Já jsem si sáhl.“ **Evangelium vede k vyznání víry, ne k ukojení zvědavosti.**
- Evangelium vede k tomu, abychom se **dnes** se Vzkříšeným setkali a v moci Ducha svatého o tom svědčili.

Úskalí

Výpovědi kréda

Vyhňte se o Ježíšově zmrtvýchvstání uvažovat ve filozofických kategoriích objektivní — subjektivní. Zmrtvýchvstalý není objektem, který bychom mohli pozorovat a studovat, kdykoliv se nám „zazdá“ a „zlíbí“. Ale to neznamená, že učedníci měli čistě „subjektivní vize“ na způsob halucinací. Spíše to znamená, že zkušenost, kterou učedníci udělali se Zmrtvýchvstalým ve zjeveních, přesahuje schéma subjekt — objekt, které je vlastní našemu normálnímu poznávání. (Karel Skalický) Používám příklady spíše z matematiky ne proto, že by událost vysvětlovaly, ale snažím se ukázat, že věci jsou nad naše chápání, nad možnosti naší představivosti. Pochopit nelze, snad jen žasnout. Nemusíme vysvětlit nevysvětlitelné a pochopit nepochopitelné. Ale máme (i ve svém životě) počítat s živým Ježíšem.

Příběhu

Příběh je poměrně dlouhý, je potřeba nezabíhat do podrobností. Záměrem je ukázat různé způsoby, jakými se Ježíš dává jednotlivým svědkům poznat, a jak jednotliví svědkové na setkání se vzkříšeným reagují. Ukázat, jak nás živý, zmrtvýchvstalý Ježíš zná. (Ví, jak se komu dát poznat.)

Odkazy

Literatura

Lochman, Jan Milíč: *Krédo: základy ekumenické dogmatiky*. Praha: Kalich, 1996.

Pokorný, Petr: *Apoštolské vyznání: Výklad nejstarších křesťanských vroucných textů*. Třebenice: Mlýn, 1994.

Rejchrt, Luděk: *Věřím: výklad apoštolského vyznání víry*. Praha: Kalich, 2012.

Kážeme Krista : Výklad starocírkevních perikop pro zvěstování v církvi. 1.díl. Praha: Synodní rada ČCE, 1994.

Hájek, Viktor: *Co vyznáváme: 15 kázání o apoštolském vyznání víry*. Praha: Ústřední církevní nakladatelství, 1965.

Opatrný, Aleš: *Credo: úvahy o apoštolském vyznání víry*. Upravený přepis záznamu kázání, dostupný [online](#).

Skalický, Karel: *Třetího dne vstal z mrtvých podle Písem: nejstarší svědectví víry v Ježíšovo zmrtvýchvstání a jeho důsledky*.

Internet, obrázky, pracovní listy

- Učíme se spolu roč. 1, sešit 3, Praha: Biblická jednota, 1993;
 - Učíme se spolu roč. 4, sešit 3, Praha: Biblická jednota, 1996;
 - [dramatizace prázdný kufr \(str. 36–39\)](#);
 - [obrázky k vybarvení](#);
 - [vítězný věnec \(kvíz\)](#);
 - [proměna \(kvíz\)](#);
 - [radost \(kvíz\)](#).
-

Pro děti

Pro předškolní děti

Cíl: děti prožijí, jak se zklamání a smutek mohou změnit v radost ze setkání.

Slibte předchozí nedětem, že přijde někdo, koho mají moc rády (někdo konkrétní, na koho by se mohly opravdu těšit), případně že něco přinese. Na začátku hodiny oznamte, že je vám to líto, ale ten, na koho jste se všichni těšili, tu není, musel někam odejít.

Jak je vám, když musí odejít někdo, koho máte moc rádi? **Je vám smutno?** Náš tatínek někdy musí jet na dva nebo tři dny na služebku. To Ondrášek i brečí, že chce „tady tatínka mít“. A co teprve Alešek! Jeho tatínek jezdí kamionem a bývá pryč celý týden. Jak tomu musí být smutno! (*P?izp?sobte d?tem z vaší skupinky.*) A co když někdo odejde na delší dobu? Nebo napořád, navždy. To se někdy píše na smuteční oznámení, když někdo umře. Že odešel navždy. Už ho nikdy neuvidíme. To je pak nejen dětem, ale i dospělým hodně smutno.

Jak smutno asi muselo být Ježíšovým přátelům (učedníkům), když **umřel Ježíš**. Vždyť s ním byli každý den, každou hodinu. Byli jako jedna velká rodina. A teď je mrtvý, umřel. Odešel navždy. **Už ho nikdy neuvidí.** A nejenom to! Vždyť Ježíš všude vyprávěl lidem o tom, že je Bůh má rád, že se o ně stará, že je jim blízko a že mu mají důvěřovat jako Otci. A teď Ježíš sám umřel strašlivou smrtí, jakou může umřít jenom ten, koho Pán Bůh skutečně opustil. Jako by Ježíšovi nepřátelé řekli: Vidíte! Nic z toho, **co o Bohu říkal, není pravda!**

Ale třetího dne se stalo něco moc zvláštního. (Třetího dne Bůh často dělá zvláštní věci.) Nebeský **Otec dal Ježíši za pravdu!** Přiznal se k němu. Pozvedl ho. Vzkřísil. Ježíš vstal z mrtvých! **Ježíš žije** a je blízko každému z nás. Možná si říkáte: Bylo by prima ho i vidět! Někteří lidé Ježíše po jeho zmrtvýchvstání opravdu i **viděli**. Ale stejně ho **nepoznali**. Až když je oslovil jménem (Marie!), nebo dělal něco, co předtím dělali spolu (večeře), nebo jim ukazoval rány na svém těle. A stejně se dává poznat i nám.

V Bibli je hned několik zpráv o tom, jak se Ježíš po svém zmrtvýchvstání dával lidem poznat. Jednu z nich vám teď přečtu: „Ač byly dveře zavřeny, Ježíš přišel, postavil se a řekl: ‚Pokořte se předem.‘ Potom řekl Tomášovi: ‚Polož svůj prst sem, pohleď na mé ruce a vlož svou ruku do rány v mém boku. Nepochybuj a věř!‘ Tomáš mu odpověděl: **„Můj Pán a můj Bůh.“**“ (J 20,26b–28) *Text ?t?te z Bible, Tomášovo vyznání m?žete nechat znovu p?e?íst n?kterému z prv?ák?.* *A? d?ti vidí, že si nevymýšlíte, ale vyprávíte jim to, co jste sami vy?etli z Bible.*

Ježíš žije a je i můj Pán a Bůh. I my tomu můžeme věřit. **Můžeme s ním mluvit** (v modlitbě) a důvěřovat mu. A **můžeme se z toho radovat!**

Zaspívejte písničku „Hrob je prázdný, pohleďte!“ — ze zpěvníčku Ať jsi velký nebo malý, vydal VO CB v r. 1996, písnička 11. (Text i melodie jsou radostné, jednoduché a pochopitelné — i pro předškoláky.)

„Pán byl opravdu vzkříšen.“ (L 24,34b) *Verš n?kolikrát zopakujte, m?žete se u toho protáhnout, nap?.: Pán (vzpažíme) byl opravdu (doširoka rozpažíme) vzk?íšen (nazna?íme pohyb zdola nahoru). Mezi opakováním vysv?tlete význam jednotlivých slov.*

Na konci jako překvapení by měl přijít ten, na koho jste se všichni těšili. Může např. přinést malé koťátko či štěňátko nebo nějakou dobrotu, např. jablečný pudinkový dort. Pohlaďte si všichni zvířátko nebo snězte baštu. Mělo by to být pro všechny příjemné překvapení, měli by mít radost. Připomeňte: je úžasné, že je tu s námi, ještě úžasnější je, že je tu s námi živý Ježíš!

Přinesená dobrota může být na oslavu Jeho zmrtvýchvstání. Pokud jste seli řeči a ještě ji nesnědli, je i k tomu příležitost.

Pane Ježíši, děkujeme, že je tu s námi... a přinesla... Ale ještě víc děkujeme, že jsi tu s námi ty sám. Děkujeme, že jsi nezůstal v hrobě, ale **jsi živý napořád**. Na tebe se můžeme spolehnout. Amen.

Pokud si děti rády pokaždé odnáší z nedělního večera k připomínání, můžete jim dát list s veršem k zapamatování, děti ho pak vyzdobí tak, aby vyjadřoval radost. Verš přitom můžete znovu zopakovat. Pokud se učíte postupně krédo, použijte list s výpovědí kréda. Nebo použijte včasně kvíz — viz odkazy.

Pomůcky: „překvapení“, které přinese ten, na koho jste se všichni těšili; pastelky, voskovky; pro každého list s veršem či výpovědí kréda nebo z webu vytištěný kvíz.

Pro mladší děti

Cíl: děti uslyší — Ježíš je živý, dává se různým způsobem poznat různým lidem. Tenkrát i dnes.

Zahrajte si hru: jeden dobrovolník předvede osobu, kterou všichni přítomní dobře znají. Smí přitom mluvit (používat fráze typické pro předvedenou osobu — např. Marečku, podejte mi pero!), smí předvést (dělat typická gesta), smí použít rekvizity (např. typickým způsobem nasazené brýle). Nesmí říkat: já jsem..., dělám... Ostatní hádají, kdo je tou předvedenou osobou. Podle čeho to poznali?

Poznat, kdo je kdo a jaké má úmysly, někdy není vůbec jednoduché. Ve hře to může být legrace. Ale ve skutečnosti?

O Ježíši jste minule a předminule slyšeli, že byl ukřižován, umřel a byl pohřben. Sestoupil do pekla. Ale **třetího dne** se stalo něco moc zvláštního! Třetího dne Bůh často dělá zvláštní věci. Nebeský Otec se k Ježíši přiznal! Pozvedl ho. Vzkřísil. Ježíš vstal z mrtvých! **Ježíš žije** a je blízko každému z nás. Ale jak tomu máme věřit? Jak to, jak ho, máme poznat? Dovedu si představit, že takto nějak se o tom mohli bavit Ježíšovi učedníci:

„Ježíš žije! Vzpomeň si, Tomáši, nejdřív to tvrdila Marie. Ta Magdalská.“

„No jo, ta byla pěkně zoufalá!“

„Doběhla k nám a vychrlila na nás: ‚Vzali Pána z hrobu, a nevíme, kam ho položili.‘ A že kámen je odvalený. Tak jsme tam taky šli, že Petře.“

„Jo, oba jsme běželi, ale viděli jsme jen prázdný hrob. Uklizený, to jo. Nevypadalo to tam jak po loupeži. Bylo to zvláštní. Ale co to dokazuje?“

„Jenže ona pak přiběhla znovu. Že prý mluvila s anděly. A se zahradníkem. Teda myslela si, že je to zahradník. Ale on ji pak oslovil jménem — ‚MARIE!‘ Tehdy ho poznala. **To je Ježíš! A žije!** Chtěla se ho chytit, ale on nedovolil, aby se ho držela. Poslal ji hned za náma.“

Děcka, není to úžasné? Ježíš nejenom Marii Magdalénu, ale každého z nás zná jménem. Každického na světě! I nám se může stát, že když k Němu mluvíme, když se modlíme, nebo zpíváme, zaslechneme své jméno, něco nás osloví. Protože Ježíš je živý a dává se poznat! Ale co řeknou učedníci na Mariinu zprávu?

„My jsme jí nevěřili. Taky, copak ženská je nějaký svědek? Ani u soudu by jí nevěřili“.

„Potom se vrátili ti dva, co šli na venkov. Z těch to zářilo!“

„Odcházeli úplně zdrcení, plní zármutku. A vrátili se... no úplně jiní!“ Cestou že se k nim kdosi přidal. Mluvili s ním o Ježíšově ukřižování, o své naději i tom velikánském zklamání — jak na něho spoléhali, co od něho očekávali. Mluvili i o tom, s čím ráno přišly ženy a s čím jsme si nevěděli rady. A on jim začal trpělivě vysvětloval, jak to v Písmu je. Všecka prorocství o Mesiáši, jak musel trpět a vejít do slávy. A pak s nimi večeřel. Vzdal díky, začal lámat chleba. Tehdy Ho poznali. To je Ježíš! A žije! Ale on jim zmizel. Vlastně už s ním nepotřebovali sedět. Věděli, co mají udělat. Podělit se o svůj prožitek, o sílu toho setkání! Vždyť už když s nimi cestou mluvil o těch prorocstvích, bylo jim, jako by „otvíral“ to, co je „schované“ v těch písmenkách. Byli tak zapálení! Spěchali za námi. A to byli svědci, kterým se dá věřit. Jenže my jsme ani jim nevěřili.

„A pak, ještě ten večer, přišel sem mezi nás. Vlastně jsme neměli čisté svědomí. Vždyť jsme Ho opustili, když bylo nejhůř. Teda kromě Jana. A zapřeli. Hlavně já.“ „Jo, Petře, ale on nás znovu zahrnul svým pokojem. Bylo to nádherné.“ „Dveře přece byly zavřené, strašně jsme se báli. I nás mohli obvinít a odsoudit. Ale on přišel, dveře nedveře, a úplně samozřejmě se postavil tam, kam vždycky. Do středu. Vždycky nás shromažďoval kolem sebe. Bez něho uprostřed tu byla zoufalá prázdnota.“ „No, prošel zavřenými dveřmi, ale nebyl to žádný duch. Ukazoval nám rány na rukách i na boku. **Byl to opravdu on!** Byl to ten stejný Ježíš, co umřel na kříži! **A ted' je živý!** Odpustil nám a přinesl svůj pokoj. A hned nám také připomněl, že tu nejsme sami pro sebe. Ještě spousta lidí potřebuje slyšet o odpuštění!“

„Vám se to říká. Vy jste ho viděli na vlastní oči, slyšeli na vlastní uši. Marii ani těm dvěma jste také nevěřili. Tak se nedivte, že je to pro mě tak strašně těžké. Dokud si nesáhnu na ty jeho rány.“

Lidé jsou různí. A zmrtvýchvstalý Ježíš se jim také různým způsobem dává poznat. On ví, kdo z nás co potřebuje. Neexistuje jeden „správný způsob“ jak uvěřit. Někdo zaslechne osobní oslovení, když čte Bibli nebo poslouchá kázání, jinému se Bible otvírá postupně. Někdo prožije nějakou zvláštní zkušenost, jiný „obyčejné“ odpuštění. Ale to není důležité. Důležité je, že se nám různými způsoby dává poznat ten stejný živý, vzkříšený Kristus.

Jak se asi dá poznat Tomášovi? Přijde znovu a řekne: „Tak si sáhni! Nepochybuji a věř!“? Dál v Bibli nečteme žádný „protokol o ohmatání“, ale krásné vyznání víry: „Můj Pán a můj Bůh“. Ale Ježíš Tomáše nechválí. Chválí ty, kteří ho neviděli a uvěřili. Ty, kdo i tak poznali, že **Ježíš je živý**. A kdo poznal, že Ježíš je živý, ten si to nenechává pro sebe. I když riskuje, že ho druzí nepochopí, že se mu budou posmívat nebo mu provedou ještě něco horšího. Stojí mu to za to. Protože když Bůh vzkřísil Ježíše, otvírá se tím něco úžasného i nám.

Čtení — Mk 16,9–13 a J 20,19–29 nebo část (*doporučuji říci biblický příběh až po vyprávění, dříve ho lépe vnímají*).

Jakými způsoby se zmrtvýchvstalý Ježíš dává poznat? Můžete to napsat či nakreslit kolem verše k zapamatování: „Pán byl opravdu vzkříšen.“ (L 24,34 b). Každý na svůj list (pokud si děti rády pokaždé odnáší z nedělníky něco k připomínání) nebo společně vytvořte plakátek. Každý nakreslí (napíše) něco a pak to nalepte kolem verše. Probírejte s dětmi, co mají na obrázcích (v textech), mezitím několikrát znovu zopakujte verš. Podle potřeby mezi opakováním vysvětlete i význam jednotlivých slov verše.

Nebo k učení verše použijte obrázek prázdného hrobu (jeskyně) s „pohyblivým kamenem“, který postupně po každém zopakování víc a víc zakrývá text. (Učíme se spolu roč. 4, sešit 3)

Pokud se učíte postupně krédo, použijte list s výpovědí kréda. Nebo použijte věnec vítězství — viz odkazy.

Pomůcky: listy papíru s veršem či výpovědí kréda uprostřed (pro každého nebo jeden velký) nebo z webu vytištěný kvíz; pastelky, voskovky; příp. pohyblivý obrázek k učení verše či výpovědi kréda; na vyprávění by se mohlo sejít víc svědků — učitelů NŠ nebo pomocníků, kteří by odříkali jednotlivé role (milovaný učeník — Petr — Tomáš).

Pro starší děti

Cíl: děti prozkoumají důvěryhodnost zpráv o tom, že Ježíš žije a jejich důsledky pro naši víru.

Vyzvzte děti, aby si vzpomněly na nějakou konkrétní velkou událost, kterou jste ve sboru prožili během posledních max. dvou, tří let (instalace, oslavy, sborový den, zájezd, ...). Nechte je vyprávět (nebo napsat zatímco vy si něco povídáte s mřaty), jak to prožívaly. Jsou všechny vzpomínky stejné? Dopřují se? Nebo si i v něčem odporují? Kdo byl u toho, přidá autentický zážitek. Kdo u toho nebyl, opíše to od jiných. Pokud bychom opisovali jen od jednoho nebo popisovali vymyšlenou událost, budou všechny zprávy sladné. A co teprve, když se jedná o zprávu o události, která je nepopsatelná lidskými slovy!

Podívejte se teď do Bible na zprávy o **Ježíšově zmrtvýchvstání** — srovnejte J 20 a L 24 (příp. i Mk 16,1–14).

Jsou „sladěné“? Shodují se? V čem se liší? (Polovina dětí sleduje jeden text, ostatní druhý — v Bibli nebo nakopírované.)

Jedné skupince dejte přeřst symboly ve sloupci (zbytek zakryjte), druhé v řádku (opřt zbytek zakryjte). Kdo má pravdu? Ten kdo řetl B nebo ten kdo řetl 13? Kdo má pravdu — Lukáš nebo Jan? (V jiných souvislostech můžeme vidět různé věci.)

A

I2 I3 I4

C

Co mají evangelijní zprávy společné?

- Prázdný hrob — je důkazem Ježíšova zmrtvýchvstání? Co působí? (Zděšení, zmatek.)
- Setkání s Ježíšem — jak na ně svědci reaguji? (Mluví s Ježíšem, nepoznávají ho.)
- Ježíš sám se dává poznat — Jak? (Oslovuje — Marie!; dělá učedníkům známé věci — lámání chleba, rybolov; ukazuje rány — přítomný je tentýž jako ukřižovaný — je to on.)

Jaký tedy je zmrtvýchvstalý Ježíš?

- Je to ten stejný Ježíš, nese na sobě stopy předchozích událostí — rány po křižování.
- Není duch, má maso a kosti, je možné se ho dotknout, může jíst. (L 24,37–43)
- Je jiný, není svázán prostorem a časem, jde dopředu, k Bohu, patří do Boží dimenze.

Nakreslete na papír nebo tabuli dvě jednoduché figurky otočené tvář k sobě navzájem. Tyto figurky žijí v tomto dvojrozměrném prostoru, v této ploše, jsou to „plošáci“. Jak je vidíte vy? Jak se vidí oni navzájem? (Jako čárky.) Jak vidí nás? (Nijak, pokud se nedotkneme plochy, nebo ji neprořizneme.)

Stejně Bůh ze své dimenze nás vidí jinak, než my sebe navzájem. A pro nás není uchopitelný, popsitelný někdo, kdo žije v Božím prostoru, pokud nepronikne do té naší „plochy“.

Je pro naši víru důležité, jestli Ježíš vstal z mrtvých?

- Je obsahem nejstarších vyznání. (1Kor 15,3–4: *Odevzdal jsem vám především, co jsem sám přijal, že Kristus zemřel za naše hříchy podle Písem a byl pohřben; byl vzkříšen třetího dne podle Písem, ukázal se.*)
- Stojí na něm pravost naší víry. (1Kor 15,14–15a: *A jestliže Kristus nebyl vzkříšen, pak je naše zvěst klamná, a klamná je i vaše víra, a my jsme odhaleni jako lživí svědkové o Bohu.*)
- Závisí na něm naše vykoupení. (1Kor 15,17: *Nebyl-li však Kristus vzkříšen, je vaše víra marná, ještě jste ve svých hříších.*)
- **Třetího dne vstal z mrtvých = byl vzkříšen = Bůh ho vzkřísil.** (Srov. 1Kor 15 Kral. a ? EP.) Třetího dne jedná Bůh.

Pomůcky: papír, tužky; Bible ?EP a Kral., nebo nakopírované texty; velký papír ?i tabule a fix na kreslení „plošák“.

Přesah

- [prázdný kufr \(str. 36–39\)](#) — krásná, ale zřejmě ?asov? náro?ná dramatizace. Pokud byste ji cht?li využít, je pot?eba ji p?ipravit min. 2 týdny dop?edu. (říct d?tem, co mají p?inést; na další sch?zce uložit v?ci do kufru; teprve na třetí sch?zce d?ti najdou prázdný kufr.)
- Můžete využít také hudebního sv?dectví — reprodukováná hudba G. F. Händela — Mesiáš (velký chór ? 42, árie ? 43) nebo zahajujete-li bohoslužby společn? v kostele, domluvte se s varhaníkem a farářem, aby jako vstupní píse? zařadili Handelovu: „Bu? tob? sláva, jenž jsi z mrtvých vstal!“ (EZ 346). Vždy? každá ned?le je oslavou Kristova vzkříšení! Mluvte pak s d?ťmi o tom, jak na nás p?sobí tato hudba — vznešená, majestátní a p?ece radostná — a jak lépe než slova vystihuje, co se událo s Ježíšem.
- Sestavte vít?zný v?nec (je na n?m text dnešní výpov?di kréda) nebo použijte jiný kvíz ?i obrázek k vybarvení — viz odkazy.
- Neuv?řitelné, ale pravdivé — pokusy s proužkem papíru (podle U?íme se spolu ro?.1, sešit 3). (Viz nap?. [zde](#), [zde](#).) Splete konce papírového proužku tak, aby vznikl kroužek. Vybarv?te vnit?ní a vn?jší stranu r?znými barvami. Konce druhého proužku také splete, ale tak aby proužek byl jednou p?ekroucený. P?i vybarvování zjistíte, že nemá vnit?ní a vn?jší stranu! Zkuste pak oba proužky rozst?íhnout uprost?ed a sledujte, co se stane. Neuv?řitelné? Je-li n?co neuv?řitelné, m?že to být skute?né! (Můžete totéž zkusit i s 2× p?ekrouceným proužkem.) Na polovinu šířky proužku můžete napsat nebo p?edem nakopírovat verš k zapamatování, aby si ho d?ti mohly odnést dom?.

Liturgie

Rituál

Na úvod jednotlivých hodin můžete společně s dětmi recitovat:

Věřím v Boha Otce, který nás stvořil, věřím v jeho Syna, který nás zachránil, věřím v Ducha svatého, který nás proměňuje.

Nebo (podle refrénu Svítá 372):

Víru nám dej, co úskalí zdolává, k doufání měj, když prchá z nás odvaha, lásku rozdávej.

Biblický text k zapamatování

Pán byl opravdu vzkříšen. (L 24,34b)

Okénko do bohoslužeb

Připravíme si krabici s víkem, do krabice vložíme čistý bílý papír. Voláme jedno dítě za druhým, aby se do krabice podívalo, ale neříkalo, co v ní vidělo. Podívat se mohou i dospělí.

Když se podívají všichni (kdo chtěli), zeptáme se, co viděli. (Odpovědi: bílý papír; nic...)

Co na tom papíru bylo? (Nic.)

Dneska v NŠ bude o jednom „nic“, které lidi hodně překvapilo. Jak bylo důležité. Několik žen přišlo k Ježíšovu hrobu, podívaly se dovnitř — a co viděly? Věci víry, to, čemu věříme — často není vidět. Nezbyvá než věřit... Můžeme dětem ukázat obrázek žen u prázdného hrobu — zpěvník *Buť tobě sláva* str. 130.

Modlitba

Pane Ježíši, děkujeme že jsi tu s námi ty sám. Ty jsi nezstal v hrobě, ale jsi živý napořád. Děkujeme, že se nám dáváš poznat tolika různými způsoby. Ty nás znáš a víš, co každý z nás potřebuje. Na tebe se můžeme spolehnout. S tebou se smíme radovat! Amen.

Odkaz na píseň

[Stál jsem u hrobu \(Stál jsem v tu dobu\) \(SV309\)](#)

[Šly zrána ke hrobu](#)

[Kristus Pán vstal z mrtvých po utrpeních svých](#)

[Veleben Bůh bud', jeho čin](#)

[Kristus Pán, Král věčné slávy, z hrobu povstal](#)

[Bud' tobě sláva, jenž jsi z mrtvých vstal](#)

[Přemohl Ježíš smrti noc, z hrobu vstal](#)

[Bud' Bohu všechna chvála, čest a požehnání](#)

Cílová skupina

[Předškolní](#)

[Mladší školní](#)

[Školní](#)

[Starší školní](#)

Katechetické cykly

[Desatero – Modlitba Páně – Krédo](#)

Téma

[Krédo](#)

Biblický odkaz (kat)

[Marek 16,9–13](#)

[Jan 20,1–29](#)

[Lukáš 24,13–33](#)